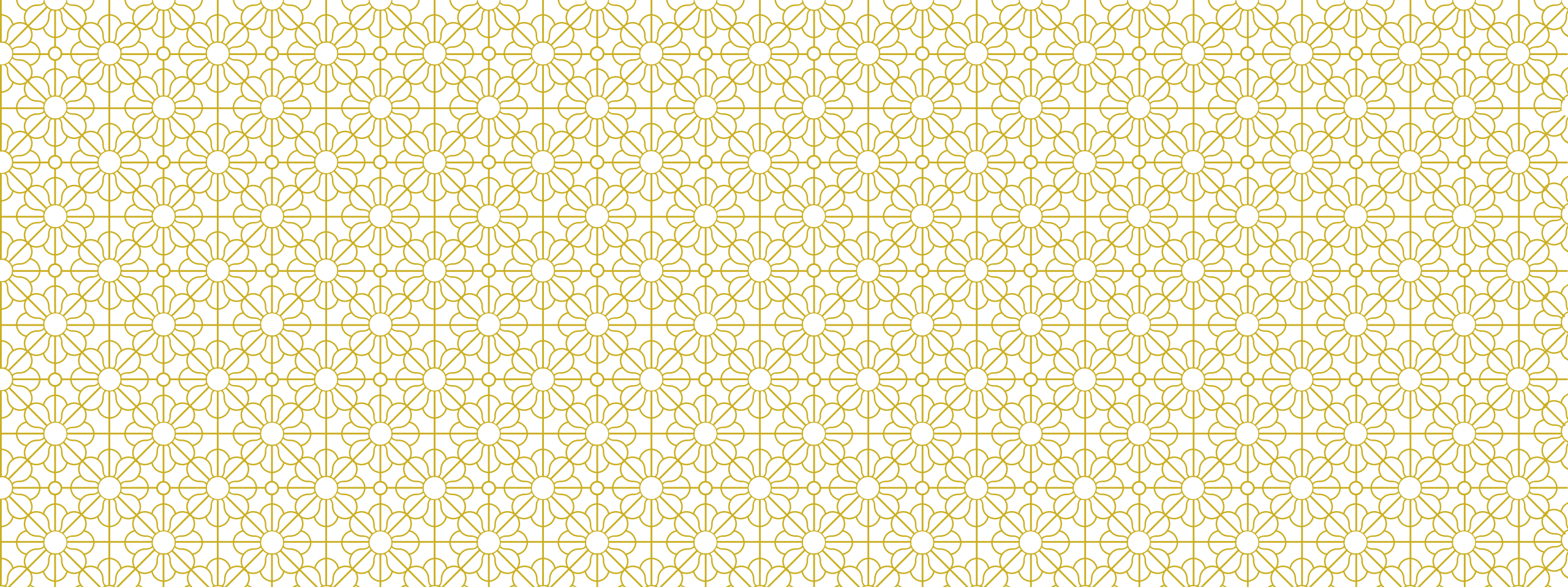

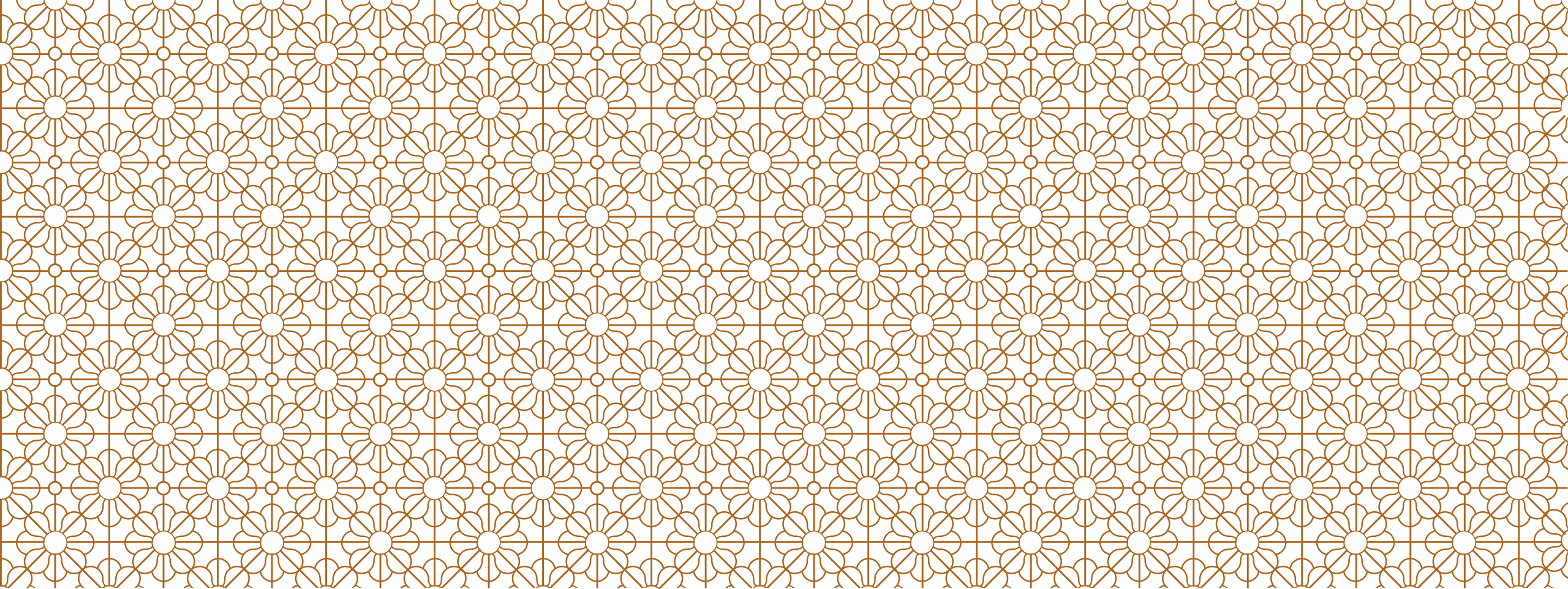

FINANČNÍ GRAMOTNOST A OCHRANA SPOTŘEBITELE 3

Petr Čechák
KMDM, PEDF UK

DNEŠNÍ PLÁN

1. Krátce k pojištění a spoření
2. Co to je investování a v čem se liší od spoření?
3. Různé podoby investování
 1. komodity a cenné kovy
 2. cenné papíry
 3. „alternativní investice“
 4. poslední vývoj (ESG, kryptoaktiva, DIP)
4. Investiční rozhodnutí

KRÁTCE K POJIŠTĚNÍ A SPOŘENÍ

PRINCIP POJIŠTĚNÍ

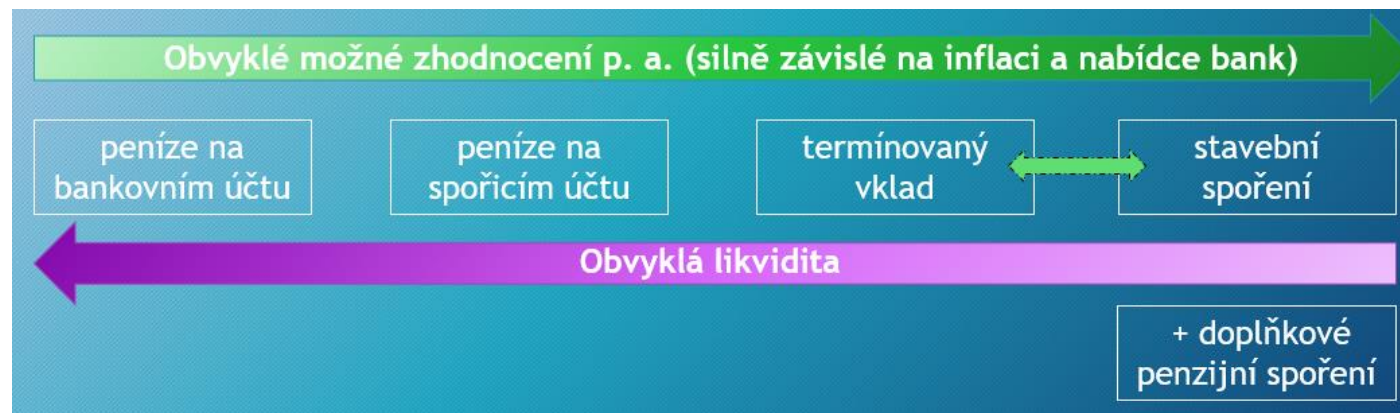
- ❖ Pozor, může být mandatorní či nutný výdaj, ovšem i zbytný
- ❖ Podstatou pojišťovnictví je přenos a umenšení rizika.
- ❖ Pojmy:
 - ❖ pojistitel – ten, kdo pojišťuje (pojišťovna)
 - ❖ pojistník – ten, kdo uzavřel smlouvu s pojistitelem a platí pojistné (nemusí být totožný s pojištěným)
 - ❖ pojištěný – ten, jehož riziko bylo pojištěním přesunuto na pojistitele (beneficient pojištění)
- ❖ Jak to funguje? Ilustrační příklad:
 - ❖ 500 lidí se chce pojistit, v průměru 5 z nich bude do roka bourat a bude třeba nahradit škodu na vozidle v průměrné výši 100 000 Kč.
 - ❖ Pojišťovna tedy pojistí každého z 500 lidí za úhradu pojistného ve výši 1 000 Kč.
- ❖ Spojené etické otázky: solidarita, zodpovědnost, asymetrie informací
- ❖ Jejich řešení: spoluúčast, zákonná povinnost pojistit se, výhrady z pojištění
- ❖ Pozor zejména na investiční životní pojištění (často prezentováno jako spořicí produkt, což není pravda)

KRÁTCE V KONTEXTU HOSPODAŘENÍ ČLOVĚKA

❖ Pozor – neostrakizovat, když někdo nemá na „železnou rezervu“, bez znalosti kontextu.

❖ **Různé spořicí produkty:**

- ❖ spořicí účet
- ❖ termínovaný vklad
- ❖ stavební spoření
- ❖ + doplňkové penzijní spoření

❖ Základní pravidlo spořicích produktů: **čím větší zhodnocení, tím menší likvidita** (protože vysoká likvidita produktu je svého druhu rizikem pro banky)

❖ Pozor, do „železné rezervy“ v rozpočtu nezahrnovat investice!

FINANČNÍ PLÁNOVÁNÍ A SPOŘENÍ

ÚKOL: Pan Kučera a jeho spoření na byt:

	cena na počátku období	míra inflace	cena na konci období
1	7000000	1,03	7210000
2	7210000	1,03	7426300
3	7426300	1,03	7649089
4	7649089	1,03	7878561,67
5	7878561,67	1,03	8114918,52
	celkem po zaokrouhlení budu potřebovat		8115000
	z toho 10 % v hotovosti		811500
	měsíčně je třeba spořit		13525

$$K_n = K \cdot (1 + i) \cdot \frac{(1 + i)^n - 1}{i}$$

Výsledek výpočtu:

$$K_{60} = 13000 \cdot (1 + 0,02/12) \cdot \frac{\left(1 + \frac{0,02}{12}\right)^{60} - 1}{\frac{0,02}{12}}$$

K₆₀ = 820 982 Kč

Daň: 15 % z částky

Výsl.: 820 982 – (0,15 · (820 982 - 780 000)) =
= **814 834 Kč**

Jiná možnost spoření: ???

měsíční vklad	úroková míra p.m.	počet měsíců zhodnocování	výsledné zhodnocení	
1	13000	0,17%	60	14366
2	13000	0,17%	59	14342
3	13000	0,17%	58	14318
4	13000	0,17%	57	14294
5	13000	0,17%	56	14271
6	13000	0,17%	55	14247
7	13000	0,17%	54	14223
8	13000	0,17%	53	14200
9	13000	0,17%	52	14176
10	13000	0,17%	51	14152
11	13000	0,17%	50	14129
12	13000	0,17%	49	14105
13	13000	0,17%	48	14082
14	13000	0,17%	47	14058
15	13000	0,17%	46	14035
16	13000	0,17%	45	14012
17	13000	0,17%	44	13988
18	13000	0,17%	43	13965
19	13000	0,17%	42	13942
20	13000	0,17%	41	13919
21	13000	0,17%	40	13895
22	13000	0,17%	39	13872
23	13000	0,17%	38	13849
24	13000	0,17%	37	13826
25	13000	0,17%	36	13803
26	13000	0,17%	35	13780
27	13000	0,17%	34	13757
28	13000	0,17%	33	13734
29	13000	0,17%	32	13712
30	13000	0,17%	31	13689
31	13000	0,17%	30	13666
32	13000	0,17%	29	13643
33	13000	0,17%	28	13621
34	13000	0,17%	27	13598
35	13000	0,17%	26	13575
36	13000	0,17%	25	13553
37	13000	0,17%	24	13530
38	13000	0,17%	23	13508
39	13000	0,17%	22	13485
40	13000	0,17%	21	13463
41	13000	0,17%	20	13440
42	13000	0,17%	19	13418
43	13000	0,17%	18	13396
44	13000	0,17%	17	13373
45	13000	0,17%	16	13351
46	13000	0,17%	15	13329
47	13000	0,17%	14	13307
48	13000	0,17%	13	13285
49	13000	0,17%	12	13262
50	13000	0,17%	11	13240
51	13000	0,17%	10	13218
52	13000	0,17%	9	13196
53	13000	0,17%	8	13174
54	13000	0,17%	7	13152
55	13000	0,17%	6	13131
56	13000	0,17%	5	13109
57	13000	0,17%	4	13087
58	13000	0,17%	3	13065
59	13000	0,17%	2	13043
60	13000	0,17%	1	13022
				820982
		daň 15 % z výnosu		6147
		celkem získám		814834

FINANČNÍ PLÁNOVÁNÍ A ZAJIŠTĚNÍ NA STÁŘÍ

Paní Jarošová a její doplňkové penzijní spoření:

Kolik by měla mít naspořeno?

$$12\,951 * 120 = 1\,554\,120 \text{ Kč}$$

Jednorázové odbytné: 1 374 138 Kč

Proč je zde tento rozdíl?

- zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření
- při jednorázovém vyrovnání dochází ke zdanění příspěvků zaměstnavatele a také ke zdanění výnosů (v případě odbytného se navíc vrací příspěvky od státu)

Kolik je cca 12 951 Kč za 24 let při průměrné inflaci 3 % ?

$$12951 / (1,03)^{24} = 6\,371 \text{ Kč}$$

NĚKOLIK POZNÁMEK K FINANČNÍMU PLÁNOVÁNÍ

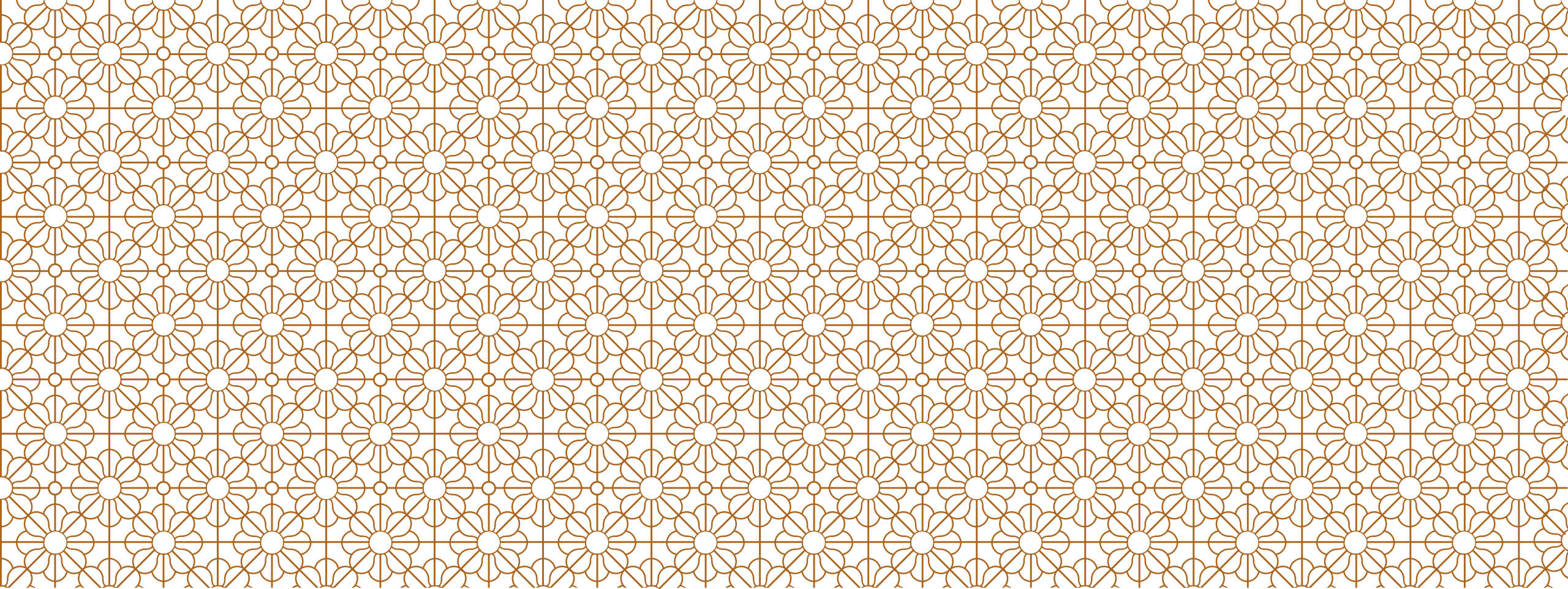
- ❖ Nezapomínejme na inflaci. Velmi důležité jsou koncepty současné a budoucí hodnoty.
- ❖ Současná hodnota (PV) – máme-li nějakou částku v nominální hodnotě v budoucnosti, nevíme, jakou bude mít reálnou hodnotu – lze ji proto přepočítat alespoň přibližně na hodnotu současnou, u níž si jsme schopni představit, co si můžeme za ni pořídit.

$$PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$$

- ❖ Budoucí hodnota (FV) – máme-li nějakou částku v nominální hodnotě v současnosti, nevíme, jaké hodnotě bude odpovídat v budoucnosti – lze ji přepočítat na tzv. budoucí hodnotu.

$$FV = PV \cdot (1 + i)^n$$

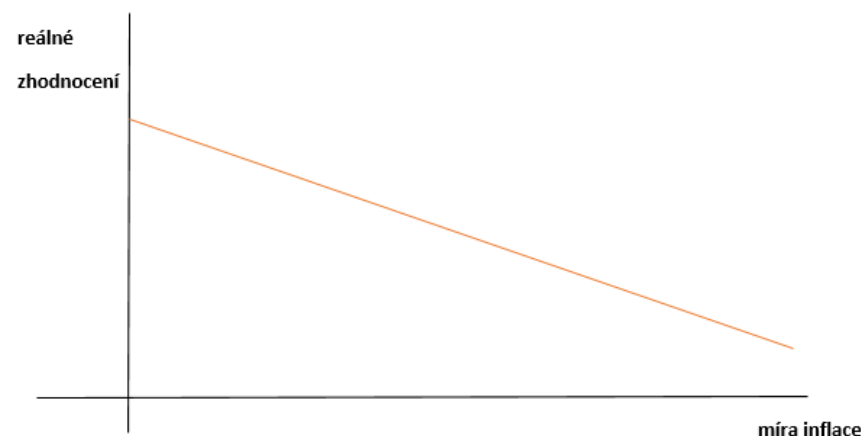
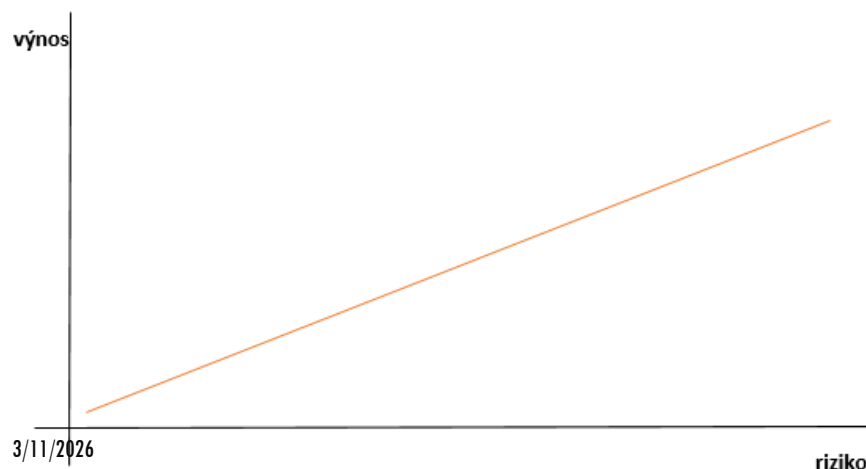
- ❖ Důležité je zvolit vhodné i (např. průměrná míra inflace...).
- ❖ VŽDY JDE JEN O ODHAD!

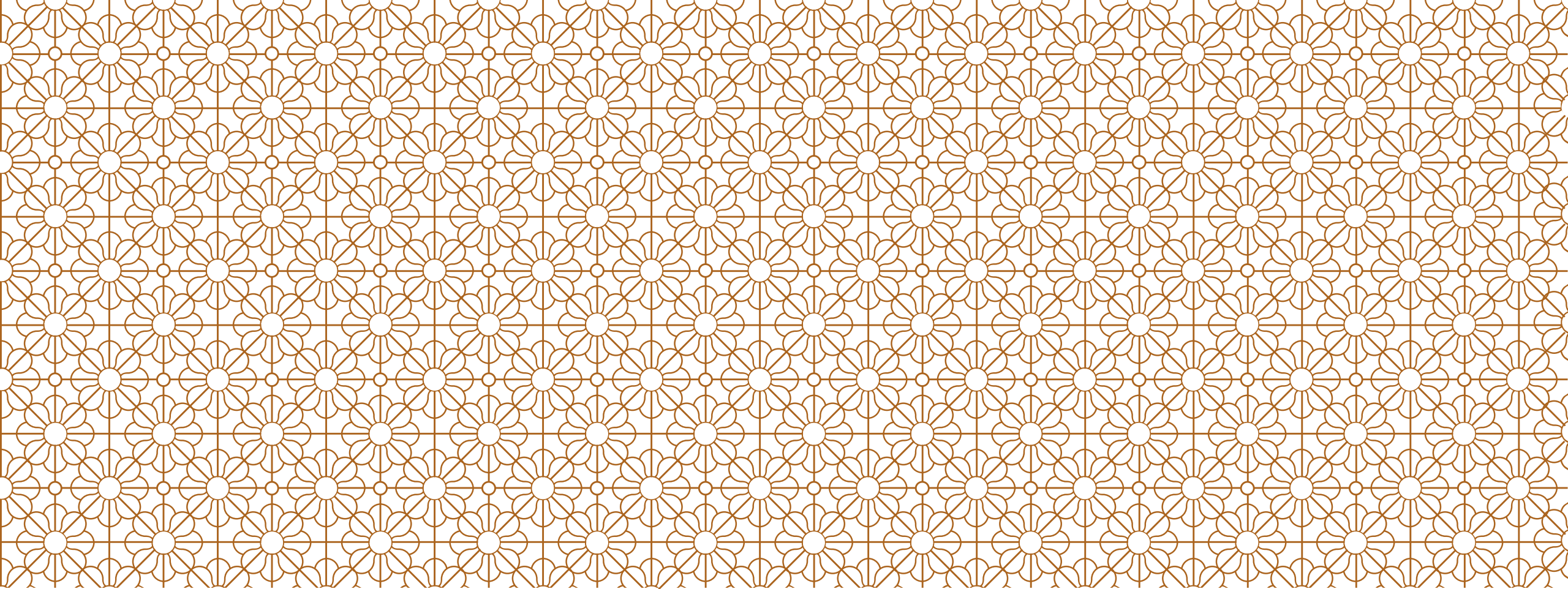

CO JE TO INVESTOVÁNÍ?

CO JE TO INVESTOVÁNÍ? V ČEM SE LIŠÍ OD SPOŘENÍ?

- Investování je odložení spotřeby za účelem předpokládaného zhodnocení odložených finančních prostředků. Očekáváme tedy, že se nám vyplatí odložit naši spotřebu nyní, abychom mohli v budoucnu svou spotřebu zvýšit.
- Při spoření neočekáváme zhodnocení, jde pouze o odložení spotřeby.
- Úkol 1: Grafy – investování

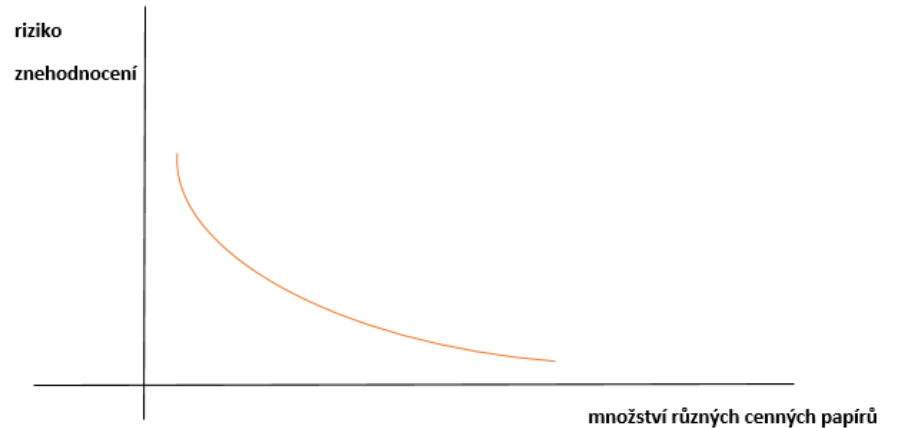
RŮZNÉ PODOBY INVESTOVÁNÍ

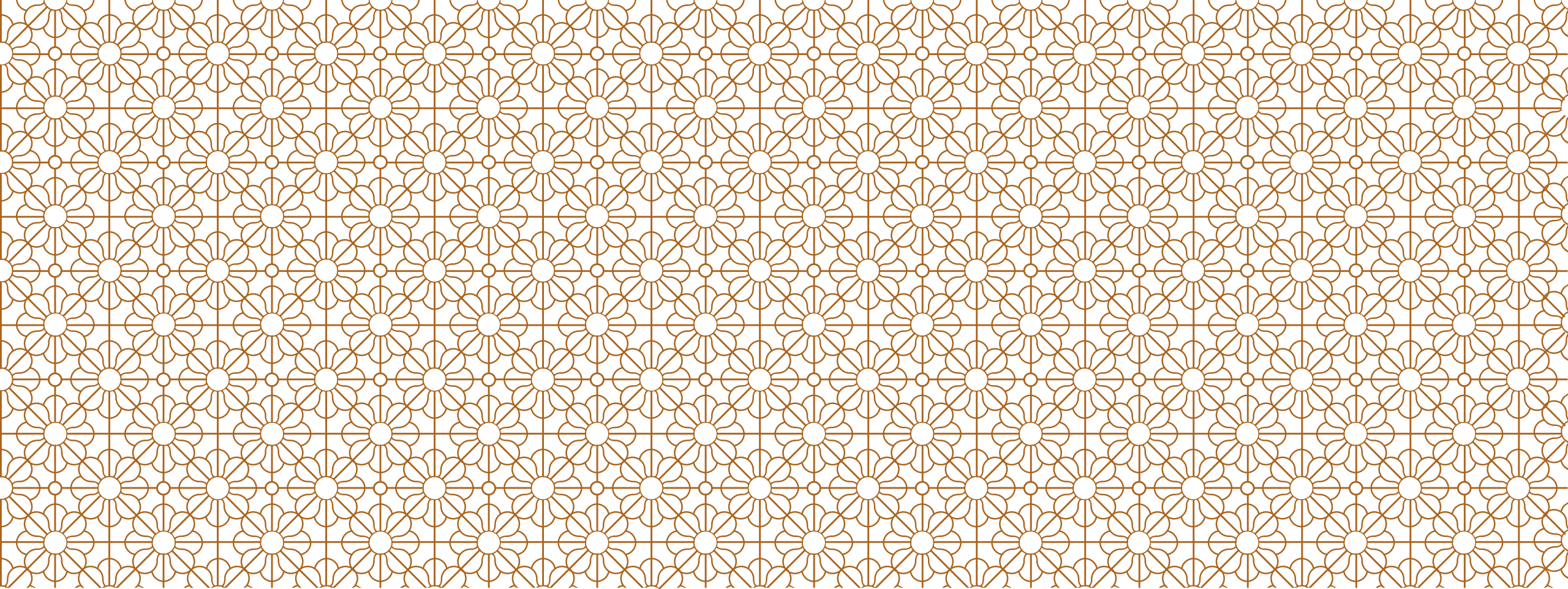
KOMODITY A CENNÉ KOVY

- Investování do nich se řídí běžnými právními normami (občanský zákoník, zákon o ochraně spotřebitele) – nepodléhá dohledu ze strany ČNB a k nabízení takovýchto nabídek investování nemusíte mít u ČNB registraci (ovšem mohou být vyžadována jiná specifická povolení, např. podle živnostenského zákona)
 - investiční cenné kovy (zlato, stříbro, platina)
 - umělecká díla (obrazy,...)
 - sběratelské předměty (známky, mince, historická vozidla...)
 - alkohol (whisky, bordeaux, tokajské víno...)
 - nemovitosti (byty a domy, pozemky, polnosti, lesy...)

CENNÉ PAPÍRY (INVESTIČNÍ NÁSTROJE)

- Investiční nástroje jsou definovány v zákoně č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů – poskytování investičních služeb v souvislosti s nimi podléhá dohledu ze strany ČNB a k jejich poskytování je třeba mít oprávnění k činnosti.
- Zejména jde o:
 - **dluhopisy** – „půjčka“ společnosti, která bude splacena v budoucnu se stanoveným úrokem (kuponem)
 - **akcie** – vložení finančních prostředků do vlastního kapitálu společnosti, není stanoveno žádné úročení (realizovat výnos lze buď prodejem akcie na kapitálovém trhu, nebo vyplacením dividend)
 - **podílové listy** – cenné papíry vydávané fondy kolektivního investování (fondy nakupují akcie a dluhopisy, příp. komodity), drží je u sebe a na pokladu tohoto majetku vydávají podílové listy, jejichž zhodnocení závisí na tom, jak se zhodnocuje celé portfolio majetku fondu)
 - **ETF** – obdoba podílových listů, zde jsou ovšem cenné papíry vydané fondem obchodovány přímo na burze, kde zpravidla kopírují vývoj nějakého burzovního indexu (např. S&P 500, NASDAQ 100)
 - **deriváty** – ne pro běžné investory, vývoj jejich ceny závisí na mnoha faktorech, jsou odvozeny od jiných podkladových aktiv

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

OTÁZKY?